

ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ ΚΑΒΑΛΑΣ ΓΙΑ Β΄ ΑΝΑΘΕΣΕΙΣ ΣΤΟ
ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ιστορία είναι ένα από τα μαθήματα αυξημένης βαρύτητας στη Μέση Εκπαίδευση, καθώς διαμορφώνει κριτική σκέψη, γνώση του κόσμου, εθνική και οικουμενική συνείδηση και βεβαίως έχει αυξημένες απαιτήσεις και δυσκολίες. Ως εκ τούτου, η διδασκαλία της ιστορίας απαιτεί ειδικούς, καταρτισμένους εκπαιδευτικούς για να το διδάξουν με γνώση, αγάπη και μεράκι και όχι κατ' ανάγκην. Ποια είναι, όμως, η διαχείριση του ζητήματος της διδασκαλίας της ιστορίας από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας;

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 1670 /2016 καθώς και ένα συμπληρωματικό λίγο αργότερα (2758/2016) καθορίζεται πως ιστορία στο Γυμνάσιο, - αρχαία, βυζαντινή και νεότερη / σύγχρονη,- ως πρώτη ανάθεση, μπορούν να διδάξουν οι φιλόλογοι ΠΕ 02 καθώς και οι απόφοιτοι του τμήματος Μεθοδολογίας της Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης (Π.Ε. 33), ως δεύτερη ανάθεση οι Νομικοί / Πολιτικοί Επιστήμονες (Π.Ε. 13), Κοινωνιολόγοι (Π.Ε. 10), και απόφοιτοι ξένων φιλολογιών (Π.Ε. 05, 06 ΚΑΙ 07) και ως γ΄ ανάθεση οι θεολόγοι (ΠΕ 01), χωρίς καμία διάκριση ανά ειδικότητα ή ιδιαίτερο γνωστικό αντικείμενο ανά τάξη. Στο λύκειο αντίστοιχα, στην Α΄ Λυκείου ιστορία διδάσκουν, ως πρώτη ανάθεση, οι ΠΕ 02 και ΠΕ 33 και ως δεύτερη ανάθεση πάλι οι Νομικοί / Πολιτικοί Επιστήμονες (Π.Ε. 13), Κοινωνιολόγοι (Π.Ε. 10), και απόφοιτοι ξένων φιλολογιών (Π.Ε. 05, 06 ΚΑΙ 07), -όχι, όμως οι θεολόγοι. Στη Β΄ λυκείου διδάσκουν ως πρώτη ανάθεση οι ΠΕ 02 και ΠΕ 33 και ως β΄ ανάθεση οι Νομικοί / Πολιτικοί Επιστήμονες (Π.Ε. 13) και Κοινωνιολόγοι (Π.Ε. 10). Τέλος στη Γ΄ λυκείου διδάσκουν αποκλειστικά οι φιλόλογοι ΠΕ 02.

Για πρώτη φορά φέτος το Υπουργείο παιδείας απέστειλε χωριστά τις οδηγίες διδασκαλίας της ιστορίας σε Γυμνάσιο -Λύκειο από αυτές των υπόλοιπων φιλολογικών μαθημάτων. Η ενέργεια αυτή έχει τη σημασία της: για το Υπουργείο Παιδείας πλέον και σημειολογικά η ιστορία προφανώς ΔΕΝ αποτελεί αποκλειστικά φιλολογικό μάθημα, αλλά μπορεί να τη διδάσκει η κάθε ειδικότητα: καθηγητές γαλλικής, γερμανικής, αγγλικής φιλολογίας, θεολόγοι, κοινωνιολόγοι κ.α. Γιατί, όμως, το Υπουργείο Παιδείας διαχειρίζεται έτσι το ζήτημα της διδασκαλίας της ιστορίας;

- Αυτό που επιτυγχάνεται με αυτόν τον τρόπο είναι η λύση στο πρόβλημα της διάθεσης διδακτικών ωρών για τις παραπάνω ειδικότητες – κυρίως των ξενόγλωσσων -πρόβλημα που το ίδιο το υπουργείο δημιούργησε, με τη μείωση των ωρών του διδακτικού τους αντικειμένου.
- Τα ΠΥΣΔΕ «βολεύονται» για να αποφεύγουν τις μετακινήσεις συναδέλφων, το ίδιο βέβαια και οι συνάδελφοι, χωρίς βέβαια να αρνούμαστε τις δυσκολίες που προκύπτουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, για συναδέλφους που μετακινούνται σε παραπάνω από δύο σχολεία.
- Επίσης, καλλιεργείται, τεχνηέντως, η απομείωση της σημασίας του ειδικού στη διδασκαλία του μαθήματος της ιστορίας στη Μέση Εκπαίδευση, κάτι που, ούτως ή άλλως, ισχύει για το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα εδώ και δεκαετίες, μια και είναι, ίσως, από τα λίγα στον κόσμο που δεν έχει την ειδικότητα του ιστορικού στη Μέση Εκπαίδευση.

- Γενικότερα, όμως, το μοίρασμα του μαθήματος της ιστορίας σε ποικίλες ειδικότητες, πιθανό να αποτελεί το πρώτο βήμα για την απομείωση της σημασίας του ειδικού στη διδασκαλία όλης της Μέσης Εκπαίδευσης, στο πρότυπο της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, κάτι που πιθανόν, θα ολοκληρωθεί με τη θεσμοθέτηση των λεγόμενων διδασκαλικών σχολών, οι απόφοιτοι των οποίων θα νομιμοποιούνται να διδάσκουν τα πάντα στο πλαίσιο, ίσως, ενός γενικού διαχωρισμού θεωρητικών /θετικών επιστημών.

Ποιες είναι ωστόσο οι συνέπειες αυτής της διαχείρισης;

- **Η πλέον αρνητική συνέπεια είναι πως έτσι μπαίνει σε δεύτερη μοίρα το γεγονός της υποβάθμισης του μαθήματος της ιστορίας. Το Υπουργείο Παιδείας λειτουργεί λογιστικά, εξασφαλίζει στους εκπαιδευτικούς ώρες διδασκαλίας, αλλά παράλληλα λειτουργεί αντιεκπαιδευτικά, υπονομεύοντας τη σωστή διδασκαλία του μαθήματος από καταρτισμένους εκπαιδευτικούς.**
- Η καθαρά λογιστικού χαρακτήρα διαχείριση του θέματος από το Υπουργείο, φέτος ειδικά, οδήγησε σε ακραίες καταστάσεις: πλέον στα Γυμνάσια, περίπου οι μισές ώρες ιστορίας πανελληνίως διδάσκονται από συναδέλφους άλλων ειδικοτήτων πλην των φιλολόγων.
- Προϊστάμενοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε συνεργασία με διευθυντές σχολείων απαιτούν και επιβάλλουν οι φιλόλογοι με το «καλημέρα» του νέου σχολικού έτους, στις 11 Σεπτεμβρίου, να αφήνουν στην άκρη το μάθημα της ιστορίας για τις άλλες ειδικότητες και να διδάσκουν μόνο τα υπόλοιπα φιλολογικά μαθήματα.
- Έτσι, για να δώσουμε ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, από μια πρόχειρη καταμέτρηση που κάναμε στις αρχές του σχολικού έτους, διαπιστώσαμε πως τουλάχιστον 60 ώρες ιστορίας δόθηκαν σε άλλες ειδικότητες σε μόλις έξι σχολεία του νομού Καβάλας.
- Στα Γυμνάσια το ζήτημα γίνεται ακόμη πιο σοβαρό, αν συνυπολογίσει κανείς ότι η ιστορία φέτος θα είναι ένα από τα τέσσερα μαθήματα που θα εξεταστούν γραπτώς με εισηγητές...καθηγητές γερμανικής και γαλλικής φιλολογίας και με ταυτόχρονη υποβάθμιση των αρχαίων σε επίπεδο προφορικής εξέτασης.
- Παραγνωρίζεται ότι ανάμεσα στις τάξεις των φιλολόγων υπάρχουν και αρκετοί απόφοιτοι τμημάτων Ιστορίας –Αρχαιολογίας, στοιχείο το οποίο οφείλουν όλοι, εκπαιδευτικοί, γονείς, μαθητές και κυρίως το Υπουργείο **να λάβουν σοβαρά υπόψη**. Ειδικά για αυτούς, είναι σαν να έχεις έναν χημικό στο σχολείο, αλλά να δίνεις τη χημεία ως αντικείμενο διδασκαλίας στον...οικονομολόγο.
- Αναφορικά με τους φιλολόγους Π.Ε. 02 αυτό συνεπάγεται μείωση των οργανικών κενών για εκατοντάδες συναδέλφους, που θα μπορούσαν εναλλακτικά να δοθούν και σε αναπληρωτές.

- Επιπλέον, ειδικά στην Α΄ Λυκείου, ο αντιεκπαιδευτικός χαρακτήρας του μέτρου σημαίνει πως είναι πολύ πιθανό να απομακρυνθούν μαθητές από την προοπτική επιλογής θεωρητικής κατεύθυνσης στη Β΄ Λυκείου, καθώς το μάθημα της ιστορίας αποτελεί ένα από τα κριτήρια επιλογής κατεύθυνσης.

Λαμβάνοντας τα παραπάνω υπόψη, οφείλουμε να εξετάσουμε ποιες ειδικότητες δικαιούνται, με βάση το πρόγραμμα των πανεπιστημιακών σπουδών τους, να διδάσκουν ιστορία (καθώς, βεβαίως και ποιες επιμέρους θεματικές της). Ως αντικειμενικό κριτήριο προτάσσουμε την υποχρεωτικότητα του μαθήματος της ιστορίας στο πρόγραμμα των πανεπιστημιακών σπουδών του κάθε τμήματος. Σημειώνουμε πως το κριτήριο αυτό δεν ισοσκελίζεται με τα όποια σεμινάρια τυχόν θεσπίσει το Υπουργείο για όσους δεν διδάχτηκαν ιστορία. Καλούμε, επομένως, το Υπουργείο να θεσπίσει, από το επόμενο σχολικό έτος, 2017-2018, τη διδασκαλία του μαθήματος της ιστορίας μόνο για όσους διδάχτηκαν ιστορία στο πανεπιστήμιο ή αντικείμενα σε άμεση συνάφεια με αυτήν, όπως για παράδειγμα η αρχαία ελληνική και μεσαιωνική ιστοριογραφία. Οι συνάδελφοι –φιλόλογοι σε κάθε σύλλογο διδασκόντων, στην αρχή του σχολικού έτους, να αποφασίζουν την κατανομή των φιλολογικών μαθημάτων ανεξάρτητα, χωρίς επιβολές και παρεμβάσεις από τους διευθυντές των σχολείων.

Τέλος, οφείλουμε να καταθέσουμε και μια πρόταση για διάθεση ωρών σε ξενόγλωσσους συναδέλφους. Αυτή μπορεί να είναι η ενίσχυση των ωρών διδασκαλίας ξένων γλωσσών εντός του σχολείου -αντί για «δημιουργικές δραστηριότητες» / project - με την παράλληλη δυνατότητα κατοχύρωσης πιστοποιητικού επιπέδων γλωσσομάθειας.